

การศึกษสถานภาพการทำงานและความพึงพอใจในการทำงาน
ของมหบัณฑิตนิเทศศาสตรพัฒนาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นางอมรา สาธรสันติกุล

ศูนย์วิทยพัทยาการ

วิทยานพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-388-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016522

i 178.5391x

THE STUDY OF WORKING STATUS AND SATISFACTION OF THE
GRADUATES IN DEVELOPMENT COMMUNICATION GRADUATE
PROGRAMME AT CHULALONGKORN UNIVERSITY.

Mrs. Amra Satornsantikul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Public Relations
Graduate School
Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-388-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาสถานภาพการทำงานและความพึงพอใจในการทำงาน
ของมหาบัณฑิต นิเทศศาสตร์พัฒนาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โดย นางอมรา สาธธสันติกุล

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์

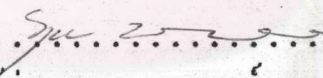
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พชณี เขยจรรยา

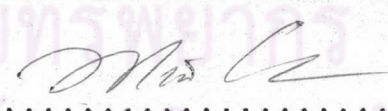

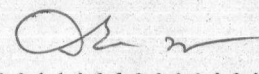
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พชณี เขยจรรยา)

.....กรรมการ
(ดร.วิเชียร เกตุสิงห์)

อมร่า สารสันติกุล : การศึกษาลักษณะภาพการทำงานและความพึงพอใจในการทำงานของ
มหาบัณฑิตนิเทศศาสตร์พัฒนาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (THE STUDY OF WORKING
STATUS AND SATISFACTION OF THE GRADUATES IN DEVELOPMENT COMMUNICATION
GRADUATE PROGRAMME AT CHULALONGKORN UNIVERSITY)

อ.ที่ปรึกษา : ผศ.พีชณี เขยจรรยา, 121 หน้า . ISBN 974-577-388-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะภาพการทำงานและความพึงพอใจในการทำงานของ
มหาบัณฑิตนิเทศศาสตร์พัฒนาการ ตั้งแต่รุ่นที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2523-2531 จำนวน 113 คน

ผลการวิจัยพบว่า มหาบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นหญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี อาชีพรับราชการ
ร้อยละ 17.4 และสังกัดกระทรวงศึกษาธิการมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 24.2 และสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
รองลงมาใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 22.3

มหาบัณฑิตสำเร็จการศึกษามากที่สุดในปี 2525 น้อยที่สุดในปีการศึกษา 2529 ใช้เวลาในการ
ศึกษา 2-3 ปี เป็นส่วนมาก สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมากที่สุด ร้อยละ
33.6 และส่วนใหญ่มีงานทำก่อนเข้าศึกษาในระดับปริญญาโท ร้อยละ 81.1

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ส่วนใหญ่จะทำหน้าที่สอน มีอายุการทำงาน 11 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่ทำงานตรง
กับสาขาวิชาที่เรียนมา มีส่วนน้อยเพียงร้อยละ 7.07 ที่ได้ศึกษาต่อหรือศึกษาเพิ่มเติม ส่วนใหญ่ได้ไปอบรม
ดูงาน ทั้งในและต่างประเทศ และนอกจากงานประจำแล้วยังมีผลงานวิชาการคือให้บริการทางวิชาการโดย
เป็นวิทยากรเป็นส่วนใหญ่ มีปัญหาในการปฏิบัติงานด้านขาดแคลนบุคลากรหรือผู้ร่วมงานที่แข็งขันมากที่สุด
รองลงมาคือขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์

ความพึงพอใจในการทำงานของมหาบัณฑิตอยู่ในระดับมากมี 2 ด้านคือ ด้านการใช้ความรู้จาก
ประสบการณ์ในการทำงานและด้านสัมฤทธิ์ผล ส่วนความพึงพอใจด้านความก้าวหน้า และด้านการใช้ความรู้
จากการศึกษาในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง แต่โดยสรุปความพึงพอใจในการทำงานโดยส่วนรวมอยู่ใน
ระดับปานกลาง

เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการทำงานของมหาบัณฑิตที่มีปัจจัยประชากรแตกต่างกัน ดังนี้คือ
เพศ, อายุ, อาชีพ, อายุการทำงาน, การได้ทำงานตรงกับไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมา, การได้ไปอบรม
ดูงานกับไม่ได้ไปอบรมดูงาน แล้วไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการทำงานของมหาบัณฑิตตามลักษณะการทำงานที่แตกต่าง
กันนั้น พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มดังนี้คือ กลุ่มที่ทำงานผลิตสื่อกับไม่ได้
ผลิตสื่อ, กลุ่มที่ได้สอนกับไม่ได้สอน, กลุ่มที่ทำงานบริหารกับไม่ได้ทำงานบริหาร, กลุ่มที่ทำงานวิจัยกับไม่ได้
ทำงานวิจัย ส่วนกลุ่มที่ทำงานบริการวิชาการกับไม่ได้ทำงานบริการวิชาการ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติ ๑๒/๗ ๖/๗
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

AMRA SATORNSANTIKUL : THE STUDY OF WORKING STATUS AND SATISFACTION OF THE GRADUATES IN DEVELOPMENT COMMUNICATION GRADUATE PROGRAMME AT CHULALONGKORN UNIVERSITY.

THESIS ADVISOR : ASST. PROF. PATCHANEE CHEYJUNYA. 121 PP.

The objective of this research is to study the working status of the 113 graduates in Development Communication Graduate Programme during the academic year 1980-1988.

The research shows that most of the sampling graduates are female, between 31-40 years of age. They are mainly government officials, working as teachers, and 17.4% are attached to the Department of Teacher Education, and 24.2% are attached to the Ministry of Education. The highest governmental rank is level 10 and the lowest is level 3.

Most of them graduated in the academic year 1982. The least number graduated in the academic year 1986. They spent studying 2-3 years. 33.6% graduated from C.U. with a Bachelor degree and 81.1% worked while studying.

Most of them working as teachers and have had at least 11 years of teaching experience. For the most part, they are working in area related to their field of studies. Very few of them about 7.07% have pursued a higher degree, but most of them have had the opportunity for training programme either in or outside of the country. In addition to their routine work, they have worked in the area of academic services as resource persons. The main problems experienced in working are the lack of qualified and efficient colleagues, and the lack of materials and equipment.

A high level of graduate satisfaction is found in two main areas : Application of experience in work and work achievement. A moderate level of satisfaction is found in professional advancement and the application of the knowledge gained from their studies. In general, it is concluded that the work satisfaction of the graduates in moderate.

When comparing the physical factor of working satisfaction in terms of sex, age, profession, length of work experience, relationship between work and field of study, and opportunity to attend training programmes and observation tours, it is found that there is no significant difference at .05 level.

However, when comparing work satisfaction among those working in media production, teaching, administration and research with those not working in the four mentioned fields, it is found that there is a significant difference at .05 level. For those working in the field of academic services, no significant difference was found at .05 level.

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์.....
สาขาวิชา คณะศึกษาศาสตร์พัฒนาการ.....
ปีการศึกษา 2532.....

ลายมือชื่อนิสิต *Amra Satornsantikul*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Patchanee Cheyjunya*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชนี เขยจรรยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ รวมทั้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ยubl เบ็ญจรงค์กิจ และ ดร. วิเชียร เกตุสิงห์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ด้วย

และขอขอบพระคุณรุ่นพี่ ๆ ทุกท่านที่กรุณาสละเวลาตอบแบบสอบถามกลับมาจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไทย ทิพย์สุวรรณกุล ที่กรุณาช่วยเหลือในเรื่องสถิติ คุณชัชณะ รุ่งบัจฉิม ที่กรุณาช่วยเหลือในระหว่างเขียนโครงร่างวิทยานิพนธ์ คุณบรรพต ชื่นสว่าง ที่ช่วยเหลือในเรื่องโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสุดท้ายขอขอบคุณคุณอัมภัสชา สาธรสันติกุล ที่ช่วยลง code และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

อมรา สาธรสันติกุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ความเป็นมาของการศึกษาทางด้านนิเทศศาสตร์ พัฒนาการในประเทศไทย	6
ทฤษฎีนิเทศศาสตร์พัฒนาการ	8
ทฤษฎีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	22
งานวิจัยภายในประเทศ	33
งานวิจัยในต่างประเทศ	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
การทดสอบเครื่องมือ	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
การวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอ	43
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45

	ช หน้า
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	75
สรุปผลการวิจัย	75
อภิปรายผลการวิจัย	76
ข้อเสนอแนะ	81
 รายการอ้างอิง	 83
 ภาคผนวก	 90
ภาคผนวก ก.	91
ภาคผนวก ข.	98
ภาคผนวก ค.	108
ภาคผนวก ง.	117
 ประวัติผู้เขียน	 121

 ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1	จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตจำแนกตามเพศ, อายุ และอาชีพ.....	46
ตารางที่ 2	จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตจำแนกตามปีเข้าศึกษาและปีที่จบการศึกษา.....	47
ตารางที่ 3	จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตจำแนกตามระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา.....	47
ตารางที่ 4	การจัดลำดับที่ของมหาบัณฑิตจำแนกตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ.....	48
ตารางที่ 5	จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตจำแนกตามอายุการทำงานนับแต่เริ่มทำงานครั้งแรก.....	49
ตารางที่ 6	จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตจำแนกตามลักษณะงาน.....	49
ตารางที่ 7	จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตจำแนกตามการศึกษาเพิ่มเติมกับไม่ได้ศึกษาเพิ่มเติม.....	50
ตารางที่ 8	จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตที่ศึกษาเพิ่มเติมจำแนกตามระดับการศึกษา.....	50
ตารางที่ 9	จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตจำแนกตามการได้ไปอบรม/ดูงานทั้งในและต่างประเทศ.....	51
ตารางที่ 10	จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตที่มีผลงานวิชาการประเภทต่าง ๆ เรียงตามลำดับ.....	51
ตารางที่ 11	จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตที่มีปัญหาในการปฏิบัติงานต่าง ๆ เรียงตามลำดับ.....	52
ตารางที่ 12	ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในด้านการได้ใช้ความรู้จากการศึกษาในการทำงาน.....	54
ตารางที่ 13	ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในด้านการได้ใช้ความรู้จากประสบการณ์ในการทำงาน.....	55
ตารางที่ 14	ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในด้านสัมฤทธิ์ผลในการทำงาน.....	56
ตารางที่ 15	ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในด้านความก้าวหน้าในการทำงาน.....	57

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 16	ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการทำงานทั้ง 4 ด้านเรียงตามลำดับดังนี้.....	58
ตารางที่ 17	จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตที่มีความพึงพอใจในการทำงานในระดับต่าง ๆ จำแนกตามเพศ.....	59
ตารางที่ 18	แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการทำงานของมหาบัณฑิตระหว่างเพศ.....	60
ตารางที่ 19	จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตที่มีระดับความพึงพอใจในการทำงานระดับต่าง ๆ จำแนกตามลักษณะการทำงาน (ผลิตสื่อกับไม่ได้ผลิตสื่อ).....	60
ตารางที่ 20	แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการทำงานของมหาบัณฑิตที่ทำงานผลิตสื่อกับไม่ได้ผลิตสื่อ...	61
ตารางที่ 21	จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตที่มีความพึงพอใจในการทำงานในระดับต่าง ๆ จำแนกตามลักษณะงาน (สอนกับไม่ได้สอน).....	62
ตารางที่ 22	แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการทำงานของมหาบัณฑิตที่สอนกับไม่ได้สอน.....	63
ตารางที่ 23	จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตที่มีความพึงพอใจในการทำงานในระดับต่าง ๆ จำแนกตามลักษณะงาน (งานบริหารกับไม่ได้ทำงานบริหาร).....	63
ตารางที่ 24	แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการทำงานของมหาบัณฑิตที่ได้ทำงานบริหารกับไม่ได้ทำงานบริหาร.....	64
ตารางที่ 25	จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตที่มีความพึงพอใจในการทำงานในระดับต่าง ๆ จำแนกตามลักษณะงาน (วิจัยกับไม่ได้ทำวิจัย).....	64
ตารางที่ 26	แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการทำงานของมหาบัณฑิตที่ทำงานวิจัยกับไม่ได้ทำงานวิจัย.....	65

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 27	จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตที่มีความพึงพอใจในการทำงานในระดับต่าง ๆ จำแนกตามลักษณะงาน (ได้ทำงานบริการทางวิชาการกับไม่ได้ทำงานบริการบริการวิชาการ).....	66
ตารางที่ 28	แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการทำงานของมหาบัณฑิตที่ทำงานบริการทางวิชาการกับไม่ได้ทำงานบริการทางวิชาการ.....	67
ตารางที่ 29	จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตที่มีความพึงพอใจในการทำงานในระดับต่าง ๆ จำแนกตามลักษณะการทำงานที่ตรงกับไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมา.....	67
ตารางที่ 30	แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการทำงานของมหาบัณฑิตที่ทำงานตรงกับไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมา.....	68
ตารางที่ 31	จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตที่มีความพึงพอใจในการทำงานในระดับต่าง ๆ จำแนกตามการได้ไปอบรม/ดูงานกับไม่ได้ไปอบรม/ดูงาน.....	69
ตารางที่ 32	แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการทำงานในระดับต่าง ๆ จำแนกตามการได้ไปอบรม/ดูงานกับไม่ได้ไปอบรมกับดูงาน.....	70
ตารางที่ 33	จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตที่มีความพึงพอใจในการทำงานในระดับต่าง ๆ จำแนกตามกลุ่มอายุ.....	70
ตารางที่ 34	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความพึงพอใจในการทำงานของมหาบัณฑิตที่มีอายุแตกต่างกัน.....	71
ตารางที่ 35	จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตที่มีความพึงพอใจในการทำงานในระดับต่าง ๆ จำแนกตามอาชีพ....	71
ตารางที่ 36	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความพึงพอใจในการทำงานของมหาบัณฑิตที่มีอาชีพแตกต่างกัน.....	72

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 37	จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตที่มีความพึงพอใจ ในการทำงานในระดับต่าง ๆ จำแนกตามกลุ่ม อายุการทำงาน.....	73
ตารางที่ 38	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความ พึงพอใจในการทำงานของมหาบัณฑิตที่มีอายุการ ทำงานแตกต่างกัน.....	74

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย